

עקב

גליון מס' 421
כ"ג אב תשפ"ב

תבקש שלכולם יהיה גם לך יהיה!

הרב אפרים שרבני שליט"א

וכמו שמעידה התורה, שקודם פטירתו ציווהו ה' יתברך לסמוך את ידיו על יהושע תלמידו ולהעביר לו את כל מה שהוא יודע "קח לך את יהושע בן נון איש אשר רוח בו וקמקת את ידך עליו" - דהיינו שיניח יד אחת על ראשו של יהושע. אך התורה כותבת "ונעש משה פאשר צנה יי אתו ויקסמוך את ידיו עליו" - הוא הניח עליו את שתי ידיו.

הוא לא היה מסוגל להעניק רק ביד אחת, אלא את כל מה שיש לו והוא היה יכול לתת ולהעניק הוא העניק. כזה היה משה רבינו, הוא יאחל לך מזל טוב בלבביות בדיוק כמו שהיה מאחל לאחותו.

מי שרואה אדם שפתח עסק והצלחה האירה לו פנים, יופי של פלאפל, או מכבסה חדשה שמצליחה, ולבו שמח בהצלחתו "איזה יופי שיצליח לו!" זה משה רבנו קטן. הוא יצליח בחיים לא פחות מהפלאפל.

ומסופר על המשגיח ר' יחזקאל לווינשטיין זצוק"ל, שבאחד הימים ניגש אצלו אחד מן הרבנים בישיבה וסיפר שהוא נקלע לבעיה ואינו מוצא לה פתרון. הוא הסביר שמקפיד הוא מאוד שלא לזוז ממידת האמת, אך פעמים שהוא מזדמן לאירוסין של בחורים, ושם הוא מתבקש לספר בדברי שבח על החתן הצעיר. ופעמים שאין הוא מוצא שבח או מעלה מיוחדת בחתן, והוא מתחבט עם עצמו האם יכול הוא לשקר לצורך עניין כזה חשוב?

השיב לו המשגיח "תסלח לי, אם אתה לא מצליח לראות טוב בשני, אז אתה בכלל לא דורך בדרך של אמת, אתה חי בטעות אחת גדולה".

כל כך חזק!

קצת מרעידים את הלב דבריו של הגאון חיד"א (וציפורן שמיר קעב), שאדם שאינו שמח בהצלחת חברו חלילה יגלגלו עליו מן השמים שגם הוא יתעכב באותו הדבר "פאשר יתן מוים פאָדס פן ינתן בו". אם לא תשמח כשהבן שלו מצא שידוך, חלילה יכולים גם לעכב לבן שלך.

פעם סיפרתי על אדם שהיה מוכר אמבטיות של תינוקות, אך מחמת שהמקום היה צר מלהכיל, היה מניח את האמבטיות על המדרכה ברחוב, דבר שהיווה טרדה לכמה מדירי הכניסה. לאחר שתבעוהו לבית הדין, הכריע בית הדין לטובתו של בעל האמבטיות ואישר לו להמשיך במנהגו, המשך שיחת הרב בעמ' 3

רבותינו מספרים בתלמוד (מציעא קז:) על אחד מן האמוראים הקדושים בזמנם ששמו היה 'רב'. פעם אחת כששהה בבית הקברות עשה ניסיון על ידי ייחודים וכוונות, והצליח לעמוד על סיבת פטירתם של כל הנפטרים שם. הוא מצא, שמכל מאה נפטרים תשעים ותשע נפטרו מעין רעה, ורק אחד נפטר בדרך כל הארץ.

מיד יצא ודרש "ויהסיר יי ממוך פל חלי" - איזהו דבר שכל החולאים תלויים בו? זו עין רעה. היינו, שעין רעה אחראית לרוב ככל האסונות בבית הקברות.

והסביר הרב שלום משאש זצוק"ל, שאין הכוונה שתשעים ותשע נפטרו מתוך עין רעה שעשו להם אנשים אחרים, זה לא מה שהיה הורג אותם, מה שכן הרג אותם היא העין רעה של עצמם. בכל פעם כשהם שמעו על אדם שהתקדם בעבודה או שזכה בדירה 'במחיר למשתכן' מיד נצבט לבם בקרבם, הבשורה הזו 'אכלה אותם' ולא נתנה להם מנוחה.

על זה אמר רב, שאם היה אפשר, היו כותבים להם בתעודת הפטירה "נפטרו מאכילת לב".

לכן מברכת התורה את האדם "ויהסיר יי ממוך פל חלי" - יהי רצון שלעולם לא יכאב לך כשהשכן שלך ירחיב את הגינה, יהי רצון שכשתשמע שאחד המתפללים בבית הכנסת קנה רכב חדש זה לא יציק לך. "טוב עין הוא יברך", אנשים ששמחים באחרים מאריכים ימים, אנשים שלא כואב להם שמישהו זכה ולא מציק להם שמישהו קיבל.

זה היה אחד מהסממנים של משה רבנו הרעיא מהימנא, שכבר בשעת לידתו העידה עליו תורה "ויתרא אתו פי טוב הוא". וכותב על כך בעל ה'שפת אמת' (ליקוטים וזאת הברכה), שכבר מילדות הייתה טבועה בו מידת עין טובה. כבר מילדות כשראה ילדים מקבלים פרס, וופל או צעצוע, הוא היה שמח בשמחתם.

וכך מצינו כשבא יהושע בן נון והודיע למשה רבינו "אָלְדָד וימִידָד מִתְּנַבְּאִים בְּמַחְנֵה" - 'כבוד הרב יש אנשים שחושבים לקחת את המקום שלך. מיד השיב לו משה "ומי יתן פל עם יי נביאים" - ופירש הרמב"ן, 'מתאווה אני ושמח בכך' - זה בכלל לא מפריע לי, הלוואי וכולם יהיו רבנים.

ועם העין הטהורה הזו נשאר משה רבינו עד יומו האחרון.

הענין טעון גניזה • נא לא לקרוא בשעת התפילה

זה הזמן להרענן
צ'ק יו ס'ל שילוחים

להזמנת דיסקים של שיעורי הרב אפרים שרבני שליט"א: הרב חיים 055-6777644

ללא עלות!

זמני השבת ירושלים
הדלקת נרות לנדהים 40 דק'
18:43 19:03
יציאת השבת יציאת השבת (ר"ת)
20:44 19:53

הבית בהיבנותו

הנהגות א"י התורה לגבר ולאהל

חברות ללא אמון

אינה חברות! חלק ג'

מתדרדרת ברוחניות... וגם המצב בבית הדרדר לאחרונה מאד! וכיום היא לא רוצה לשמוע ממני... והיא רוצה להתגרש...". תוך כדי השיחה, מבין השורות, שמנו לב, שלאותו יהודי יש נטיות קיצוניות מאד בכל הנוגע להנהגה ולהלכה, יהודי שתמיד אצלו 'הכל אסור', ותמיד תופס את הדעה המחמירה ביותר הן בהלכה והן בהנהגה ובהשקפה! ומשכך מצפה גם מאשתו ללכת באותה הדרך. והיכן התחילה הבעיה? הוא לא הבין שאשתו דורכת במקום אחר, הוא לא הבין שהיא לא שם! הוא אדם רוחני, אך אשתו, כדרך הנשים ובפרט בדורנו, יותר חומרית. ובתחילה הייתה הולכת אחריו בעיניים עצומות, כל חומרה, כל הנהגה, הייתה מקבלת, עד שלאט לאט הסתכלה מסביב, ראתה נשים אחרות, ועם הזמן הבינה יותר ויותר שהדרישות שלו חריגות מדרישות של בעלים אחרים מנשותיהם וכאן החלו והבעיות והחלה ההידרדרות, והוא שאינו מוכן לקבל את הדרך שלה מגיב בתקיפות הנובעת מתוך תיסכולו ומכאן כבר ההמשך ברור. הוא סיפר לי עד הלכות מפורשות ואפילו איסורים חמורים שאשתו עוברת, ואם הוא 'מעז' לומר לה משהו, זה לא מעניין אותה והיא לא מוכנה לשמוע, ועוד היא תוקפת אותו וכו'.

בואו ונחשוב מה הייתה בעייתו של אותו יהודי? למה אשתו לא הייתה מוכנה 'לקבל ממני'? למה היא סתמה את הלב והראש בפני התוכחה שלו?! הסברנו לו, שכיון שאשתו מכירה אותו כ'מחמיר' כ'קיצוני' העולם קוראים לזה 'פנאט' מנקרות לה מחשבות בראש: "יש לי חברות יראות שמים לא פחות ממני... למה מהן אין דרישות כאלה?...!", "מה הוא רוצה ממני אני מקיימת את ההלכה כמו שצריך... למה אף פעם הוא לא מרוצה?...". "למה הוא לא מבין את הקושי שלי?...!", וכיון שזו ההרגשה שלה, אז גם בגבולות שהיא חוצה, היא לא יכולה לקבל ממנו! הוא איבד את האמון שלה, היא לא תלך אחריו בעיניים עצומות ואצלו זה החמיר שאף בעיניים פקוחות היא לא תהיה מסוגלת להכניע להנהגתו. **גם אם אצלנו אין הדברים קיצוניים כל כך, צריך לדעת שבכל בית יש את סמיכות הדעת של האשה על בעלה בכל הנוגע לנושאים אלו, ולא בקלות קונים את דרך המלך!**

אמרנו לו, שאולי ינסה יותר ללכת לפי נפשה ולא להכביד עליה בחומרות וכו', שיראה לה שהוא מבין אותה ואת הקשיים שלה, ותמיד יתן את ההרגשה שהוא שמח במה שהיא עכשיו ושהיא איננה חריגה ומוזרה, וכך לאט לאט יקנה את האמון שלה בחזרה, שהיא תרגיש שהוא מבין ללבה ומתחשב בצרכיה, שהוא יודע מה יכול להכביד ואפשר לסמוך על עיקר הדין והיכן אפשר המקומות שכן אפשר להדר בהלכה ובהנהגה.

דעת תורה אמיתית של גאון ישראל!

סיפרנו לו על גאון ישראל ר' שמואל אוריבך זצ"ל, שפעם הגישו לפניו 'עצומה' וביקשו ממנו לחתום כדי לפרסם את הדברים לרבים, העצומה באה לעורר בנושא צניעות, העוסק בפריטי לבוש שאינם אסורים מעיקר הדין, אך אין ספק שמי שיכולה והיא בדרגה רוחנית מתאימה והדבר מקובל באותו מקום, כדאי לה להחמיר. הרב שמואל לא רצה לחתום בשום פנים ואופן וטענתו: "אכן יש בדברים מעלה גדולה, אך אם אני אחתום, יאמרו שהרב שמואל אוריבך הוא רב קיצוני ומחמיר, ולכן גם במקומות שנרצה לעורר על עיקר הדין באמת, לא יקבלו ממני". סיפור מדהים למי שמתעמק בו! איזו דעת תורה! אך אותו אדם, לא קיבל את הדברים ואיני יודע מה איתו היום. אך הנה לפנינו שני סיפורים, ולקח אחד עצום בצד! אדם שרוצה שיקבלו ממנו חייב לקנות אמון!

גם בהלכה – שבאה האשה ושואלת 'האם מותר ל... בשבת?' 'האם אני צריכה להתפלל...?' 'מותר ללבוש את ה...?' לדעת את ההלכה, לדעת מתי זה חומרה, מתי זה עיקר הדין, לשאול ולהתייעץ עם תלמיד חכם מתי להעיר מתי להעלים עין, לדעת מתי להשאיר את הדברים לשיקול דעתה ורצונה, ולתת לדברים לבוא לה מהלב, וכן מתי הדברים חוצים קווים עקרוניים ואז צריך בחכמה לדעת גם איך לומר את הדברים. אך אם אומר לה אסור, ומתברר שהדבר מותר, ודבר זה חוזר על עצמו כמה פעמים, האשה מאבדת אמון בבעלה ואז גם במקומות שבאמת יהיה אסור היא תחשוב 'הוא בטח מחמיר עלי' והדבר מביא תקלות רבות. וגם בהנהגה – הכרנו בעלים שחשבו שהדרך הזאת עובדת, ומצליחה עד שיום אחד האשה 'התפוצצה' והבעל הבין את טעותו, שהיה קשה מאד לתקן הנזק. ויש עוד הרבה מה להאריך בנושא זה וגם לאשה יש חלק נכבד בכל הנושא הזה שנותנת לבעלה להנהיג ולא נלחמת עמו (הארכנו על זה בספר שירת הבית) ועל זה נאמר תו לחכם ויחכם עוד. שבת שלום ומבורך שמעון שורתי!

בשבועות האחרונים ראינו שאחד התחומים שחייב הזוג להשקיע בהם הוא האמון. ראינו שיש אמון בכל הקשור לאמת ושקר, אך לא שם בלבד תופס האמון את מקומו בבית, אלא מתפרס על תחומים רבים ושהוא בעצם חלק נכבד מאד מיסודות הקשר וראינו בשבוע שעבר כמה מהם. גם את ההגדרה למושג אמון ראינו בשבוע שעבר ש: "מערכת הבית וצורת ההנהגה, הטכנית והרגשית, הגשמית והרוחנית, על אף שאיני יודע איך הם יתנהלו, יש לי סמיכות הדעת שהם יתנהלו בצורה ראויה, הוגנת, מחושבת, מתחשבת וישרה! ולמה? כיון שהצד השני הוכיח את עצמו, ושכך התנהלו הדברים עד כה, ומשכך יש לי את תחושת הרוגע והבטחון שכך ימשיכו להיות!".

דעת הגברים: "היא לא מקבלת ממני!"

היום בס"ד נראה עוד תחום חשוב מאד שחייב הבעל לבנות אמון עם אשתו, והוא אמון בתחום ההנהגה. ההנהגה בגשמיות, ההנהגה ברוחניות, ההרגלים, הקווים האדומים, צורת הדיבור והאווירה בבית, וכל כיוצא בזה. נסביר... לכל בית ישנו קו מסוים בדרך ההנהגה, הגישה הרוחנית והגשמית, הדרך בהלכה, בחינוך הילדים, לאן הולכים והיכן מסתובבים ולמה הילדים נחשפים, הקפדות על דברים מסוימים, וגדרות וסיגים, הדרך בהנהגה הכלכלית ועוד... ובדרך כלל הבעל, שהוא הקברניט של הבית היהודי, והנהגת הבית מוטלת על כתפיו הוא זה שקובע (בסיוע מלא של אשתו), עליו לדעת שיש בדבר אחריות גדולה, וצריך הרבה רצינות, מחשבה ושיקול דעת, הרבה התייעצות, והרבה זהירות בעיניים אלו. ומאידך גיסא, שאין את אותו שיקול הדעת והתייעצות, והבית מנוטב על פי החברה, או שזורמים עם ה'מה יגידו', או על פי מה שהתרגלו בבית הוריהם או כל מיני דעות של הרחוב, מלבד ההפסד העצום בדבר לכשעצמו, יש כאן הפסד גדול נוסף. גברים רבים מתלוננים: "למה היא לא מקבלת ממני!", "למה רק שאבא שלה אומר לה היא עושה בלי לשאול הרבה שאלות...".

וכאן נכנס לתמונה ה'אמון'. אשה שרואה שבעלה מתייחס ברצינות לכל אלו, שרואה אותו בודק וחוקר, מתלבט ומתייעץ בדעת תורה לפני שהוא לוקח החלטות, שבדק כל דבר חדש שמכניסים לבית בזכוכית מגדלת, שאינו הפכףך בדעותיו, היום מחליט כך, ומחר מחליט אחרת, והדבר נעשה בעקביות ושיטתיות, שאינו מפחד מהתמודדות, שאינו כעלה נדף אשר תישארו הרוח ולא נופל מכל ניסיון וקושי, ממילא היא מאמינה בבעלה ובדרך ההנהגה שלו! הוא סומכת עליו ונשענת על דרכו וממילא היא מוכנה, ושמחה להיות נכנעת להנהגתו, אשה כזו שיודעת שהיא בידיים טובות! תקבל מבעלה ודעותיו יהיו לה עזר וסיוע בכל מהלך בחייה.

כמו כן האשה צריכה להיות בתחושת אמון מלא בבעלה שהוא מודרך ומנהיג אותה, ומנחיל בבית את הערכים המתאימים, מתוך הכרה עם תכונותיה וכוחות נפשה, אך אשה שאין לה את אותו אמון, שהיא מרגישה שבעלה תפס לו דרך קיצונית או אטומה, מבעוד שהיא ובני הבית אינם דורכים באותה משבצת שעליה הוא רוצה שהם יעמדו, הוא יפסיד.

הייתה אחריו בעיניים עצומות, בלי אמון, אפילו לא בפקוחות!

נמחיש את הדברים על ידי מעשה מעט קיצוני... פעם בשעות הערב, הטלפון צלצל, ומבעד לשפופרת נשמע יהודי שבור לרסיסים עקב בעיות עם אשתו, ואומר שהגיע עם אשתו למבוי סתום בחיי הנישואין. עיקר טענתו היא: 'אשתי לא מקבלת ממני, וזה משגע אותי... ולאט ולאט היא

אזהרה!

לדעת כל גדולי הדור החוקקת האינטרנט מסוכנת לך ולבני ביתך, השימוש בוואטסאפ זה נועד לקירוב רחוקים או למחזיקי אינטרנט חסום כהלכה לצרכי עבודה ובאישור רב! נפתח לאחר התייעצות עם גדולי ישראל שלי"א לאחר לבטים וחששות ואינו מהווה סיוע או היתר לעושים שלא כדיון.

שלחו ווטסאפ עם המילה
הצטרפות

גברים: 054-6284225 אור
נשים: 050-2918042 מירית

באר החסידות

אוצרות מעולם החסידות

שאל מעמך פי אם ליראה את ה' אלהיך, שואלת הגמרא: וכי יראת שמים היא דבר קטן שקל להשיג אותו, כי מלשון הפסוק "מה ה' אלהיך שאל מעמך פי אם ליראה", מובן שיראה זה דבר קל ופשוט להשגה. ומשיבה הגמרא: כן, לגבי משה רבנו יראת שמים נחשבת לדבר קטן. ולכאורה אינו מובן

התירוץ, שהרי כתוב שה' דורש זאת מכל אחד מעם ישראל ולא רק ממשה! אלא העניין הוא, כי כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחינת משה רבנו עליו השלום, ועל ידי החלק של משה רבנו שנמצא בכל אחד מישראל קל יותר להגיע ליראת שמים. (ספר התניא פר' מב).

הייתכן שתסרב!?

ר' נחום מסדיגורה היה אומר: ארבע 'מה' אני יודע. א) "מה ה' אדיר שמך בכל הארץ". ב) "מה אנוש פי תזכרנו". ג) "מה ה' אלהיך שאל מעמך פי אם ליראה". ד) "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך". משל למלך שיצא לצוד ציד ביער, ובהיותו שם נזקק לגפרור ופנה לאחד הקבצנים שנזדמן שם וביקש ממנו גפרור אחד והבטיח לו תמורתו רכוש גדול. אולם הקבצן סירב לתת למלך את מבוקשו. איזה שטות יש בסרוב זה? מי הוא המבקש – מלך. מי המתבקש – קבצן. מה המבוקש – דבר פשוט. ומה השכר המבוסס – רכוש גדול.

אלו הם ארבעת ה'מה': "מה אדיר שמך בכל הארץ" – מלך אדיר. "מה אנוש פי תזכרנו" – אדם לעומת אלוקים. "מה ה' אלהיך שאל מעמך פי אם ליראה." – מה רב טובך אשר צפנת ליראיך – שכר עצום ליראי שמים. הייתכן שאדם יהיה כה טיפש ויסרב? (מבחר אמרים).

אולי הפרנסה מאחוריך?

"וְאִמְרַתְּ בְּלִבְּךָ פְּחִי וְעַצְם יָדִי עֲשֵׂה לִי אֶת הַחֵיל הַזֶּה". ר' לוי יצחק מברדיטשוב ראה פעם אחת שאיש אחד הולך בשוק במרוצה ובחפזון רב. שאלו הצדיק: על מה אתה רץ כל כך? השיבו האיש: אני רודף אחר מזונותי ופרנסתי. אמר לו הצדיק: וכי מנין לך שפרנסתך הולכת לפניך, שאתה רץ אחריה להשיגה? אולי היא נמצאת מאחוריך, ונמצא שאתה בורח ממנה... (סיפורי חסידים).

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן"

צריך האדם לשמוע ולהטות אוזנו לכל צעד שהוא עושה אם ממלא בזה רצון ה'. "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן" על כל צעד תקשיבו ותתנו דעתכם אם יש בזה רצון ה'. (ר' משה לייב מססוב).

חיותו האמיתית של האדם

"כִּי לֹא עַל הַלֶּחֶם לְבָדוּ יִחְיֶה הָאָדָם" – חיותו של האדם אינה מהאכילה הגשמית של הלחם, אלא מהמזון הרוחני בהזכרת שמו יתברך בברכות שלפני ואחרי האכילה, "כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה' יִחְיֶה הָאָדָם". (ר' מנחם מנדל מרימינוב, מנחם ציון).

בנו בכורו של ר' ישראל מרוזין, הרב ר' שלום יוסף מסדיגורא, היה ממוטט מאד באכילה, וכמה זמנים עברו עליו שכמעט שלא אכל. פעם אחת נכנסה לחדרו בתו הצדקנית רחל לאה, בשעה שהביאו לו לאכול, ועמדה וראתה שהמאכל עומד לפניו והוא אינו אוכל, והתחילה לבכות.

אמר אליה אביה: "למה תבכי בתי? וכי סבורה את, שמניעת האכילה תחליש את כוחי?". וניגש הצדיק אל כסא גדול וכבד שעמד בחדרו, הגביהו בשתי אצבעותיו, וסבב עמו אנה ואנה בתוך החדר. העמיד אחרי כן את הכסא על מקומו, ואמר שוב לבתו: "דעי לך בתי, שאם נותן אדם להנשמה כל צרכה, אפשר לו להיות חזק גם בלא אכילה". (סיפורי חסידים).

למי יש עולם הזה?

האדמו"ר מקולוזהנבורג היה רגיל לומר: "למי יש עולם הבא איני יודע, אבל עולם הזה יש רק לשומרי תורה ומצוות".

"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ"

גביר גדול אחד נכנס אל המגיד ממעזרטיש, שאלו המגיד: "מה אתה אוכל בכל יום?". השיבו הגביר: "ממעט אני באכילה כמו עני, ומסתפק אני בפת במלח". נזף בו המגיד וצוהו שיאכל בכל יום בשר וישתה מי דבש כדרך כל הגבירים. לאחר שהלך, שאלוהו התלמידים טעם הדבר, אמר להם המגיד: "אם יאכל כל יום בשר וישתה מי דבש, ידע שהעני זקוק לפחות לאכול פת במלח, אבל אם יאכל בכל יום פת במלח, יחשוב שהעני צריך לאכול אבנים". (סיפורי חסידים).

בכל יהודי יש חלק ממשה רבנו

בגמרא מסכת ברכות (דף לג ע"ב) על הפסוק: "וְעָתָה יִשְׂרָאֵל מָה ה' אֱלֹהֶיךָ

המשך שיחת הרב « כל השכנים אכן קיבלו את פסק הדין בעין טובה לבד משכן אחד שפסק הדין היה למורת רוחו.

לאחר ימים מספר, כשהיה אותו שכן בביתו, שאל את אשתו מדוע הבית שקט, ומדוע אין הוא שומע את הילד. הם החלו לחפשו ומצאוהו במרפסת כשהוא מטפס על הסורגים. רץ אליו אביו בבהלה, אך עד שהגיע אליו בכדי לתפסו, החליק הילד ונפל מן המרפסת. האבא צרח בקול גדול ולא ידע את נפשו. בעוד שהוא צורח הבחין בבנו שנפל אל תוך אחת הגיגיות המונחות שם ברחוב, וניצל ממוות לחיים. רץ האב למטה ופגש בבעל החנות שהחזיק את התינוק המבוהל.

הגיש לו בעל החנות כוס מים ולאחר שנרגע אמר לו "אני מפחד לחשוב שאם הדיין היה מקשיב לתלונות שלך היום היית צריך לשבת שבעה".

מבואר בספרי החסידות, שכשהבורא יתברך רוצה להוריד שפע לאדם הוא בודק מהי מידת העין טובה שלו ואם לא ימצא אצלו עין טובה חלילה השפע ייעצר.

כששאלו את האדמו"ר מראדושיץ זצוק"ל, מהו הסוד לכך

שתפילותיו מתקבלות בשמים? השיב הרב "שום דבר מיוחד. פשוט אני מבקש מהבורא יתברך שייתן לכל יהודי כל מחסורו, זהו".

מובא בשם הבעל שם טוב (על התורה רות), שמי שעינו טובה, בכל מקום שיביט מיד תשרה ברכה. כזה הוא כוחו של האיש הזה. ולכן אמרו חז"ל (סוטה לח:), 'שאין נותנין כוס של ברכה אלא לטוב עין' – כשיש אורחים בבית, טוב שיכבד בעל הבית את אחד מן האורחים לעשות זימון והוא סגולה נפלאה למשוך ברכה לבית ופרנסה בשפע.

אך לא סתם אורח, יש לחפש אורח עם עין טובה, אדם שכולם יסכימו שהוא שמח בשמחת אחרים. ואם אחד כזה יברך, יזכה בעל הבית שיימשך שפע גדול אל תוך ביתו.

מי שרוצה להצליח בילדים שישמח בילדיהם של אחרים. מי שרוצה להצליח בעסקים שישמח בפרנסה של אחרים. מי שרוצה להצליח בתורה שישמח בתורה של אחרים.

הבורא יתברך יזכנו להיות תמיד מן הטובים והעושים לו נחת באמת, אכ"ר. **שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.**

הפלא ופלא

הפלאות הנראה

שמש צדקה

שבת

שלום לכל הקוראים היקרים. חם! (כרגיל כמו כל עם ישראל, בקיץ רוצים חורף, בחורף רוצים קיץ) כן, שוב חם, ולאף אחד אין עדיין את המחבוא מהגלגל הענקי הזה שנקרא שמש (עכשיו אני מבין למה חמותי שתחיה אוהבת עבודה משרדית). השבועיים האחרונים כאלה חמים, שאני כמעט בטוח שאם הייתי עובד במזגנים היום הייתי מיליונר. (כמובן עיני אינה צרה במתקנים, מאחל לכולם פרנסה בשפע). אז ככה, חופשת בין הזמנים התחילה ברגל ימין (התחלנו עם מינוס 2400 בחשבון נקווה שנסיים את זה בבריאות, אמן). היעד הראשון- החוף המופרד. העמסנו תיקים, חגרנו חגורות בטיחות, תפילת הדרך, ויצאנו. אני והילדים שיחיו, תמיד נהנים בנסיעות. אני מצל את הזמן בכדי לספר להם על נפלאות הבריאה, כמה הקדוש ברוך הוא ישתבח שמו ענק, בקיצור, תענוג של ממש.

רגל ועד ראש. (שמתי כיפה ענקית לבנה בכדי לבדוק את היחס של השיזוף לעומת הגוף והייתי נראה כמו קרמבו ווניל שנגסו בו), איזה מין דבר זה. אני מבין שחם, אבל למה שאהיה שחור בצורה שכזו. ניסיתי להתקלף, לשפוף על עצמי אקונומיקה, וכלום לא עזר. אחרי מספר ימים התחלתי להתקלף ממש כמו בננה מהמטע, והעור שורף. יצאנו לבדוק השבוע מהי השמש. מה זה הגלגל המטריף הזה שמבעיר את העולם בוקר-בוקר ולא עוצר לרגע. אולי עכשיו אבין טיפה יותר טוב את ברכת 'יוצר המאורות'. וכמו בכל שבוע (אחח שורף) נתחיל.

נעים להכיר, השמש היא הכוכב המרכזי שבתוך מערכת אדירה הנקראת 'מערכת השמש'. כדור הארץ וכוכבים נוספים נעים סביב השמש במסלול קבוע, זאת בגלל כוח המשיכה העצום של השמש.

האנרגיה של קרינת השמש תומכת בכל החיים בכדור הארץ ודואגת לשנות את מזג האוויר והאקלים על פני כדור הארץ. יצא לכם ללכת לחוף המופרד 'בבין הזמנים'? איזה חום נכון? בוא תשמע מה הטמפרטורה במעלה בשמיים. במרכז השמש מגיעות המעלות עד ל- 15,000,000 מעלות צלזיוס. קוטרם של השמש הוא קצת קשה לעיכול, 1,392,000 קילומטר! וסך הנפח הכולל של הגלגל הזה הוא פי מיליון מזה של כדור הארץ.

השמש מורכבת משני חלקים. החלק הפנימי הוא ליבת השמש. בתוך החלק הזה נמדדת הטמפרטורה על כ- 13,600,000 מעלות צלזיוס. התהליכים המתרחשים בליבת השמש מהווים את המקור לאנרגיית האור והחום המאפשרות בעצם את החיים על פני כדור הארץ.

אז זהו, עם המעלות האלה שקראנו עכשיו, אני מבין למה הפכתי לגוש פחם. בפעם הבאה לא אתקמצן ואשכיר שמישהי נאה וקרם הגנה. מאחל לכל הקוראים היקרים חופשה נעימה בברכת וקווי ה' יחליפו כח. ממני, האהובכם, אברהם נון (שורף עליכם).

הגענו לחוף (בבקשה שלא יבקשו ארטיק), פרסנו סדינים, וממש תוך שלוש שניות הגיע הבחור הצנום עם תיק הצד העמוס (במרשרשים) וביקש תשלום עבור הכיסאות והשמישייה. אך מה שכן, הפעם החלטתי לא לצאת 'פראייר'. אמרתי לו שאני לא מוכן לשלם, ושיעשה מה שהוא מבין. תוך שניה, השמישייה נלקחה ונותרנו חשופים לקרני השמש, אך מה שבטוח אברהם נון, לעולם לא 'פראייר'. נו טוב, הילדים טיפה התלוננו שחם, כולם הזיעו אך הכי בטוח- אברום בשלו. מדיי פעם הלכתי למים לבדוק שהכול בסדר, ושכולם בריאים ושלמים. ככל שחלף הזמן, נהיה ממש יותר ויותר חם. בדיעבד, אני לא כל כך מבין את העקשנות, אך עם המצב הכלכלי של היום כל חמישה שקלים חשובים.

אחרי שש שעות שבהם שהיתי בשמש הפכתי לגוש פחם. הילדים לא זיהו אותי, המציל קרא לעברי, אך לא הצלחתי לשים לב עקב טשטוש, בקיצור תקלה. מרחוק נשמעו צעקותיו הנעימות של מוכר הארטיקים "משמש, אננס לימון... אני הולך...". חיש מהרה ובטרם יקרב אליהם, ביקשתי מהילדים שירוצו למזנון הקרוב ויביאו מראה. הילדים אצו רצו (מבלי שיבינו ששלחתי אותם בשביל שלא יראו את מוכר הארטיקים) הביאו מראה, ואני הותקפתי לחלחלה. כל כולי, שחור משחור, ממש מכף

הלכות למטייל (חלק ב')

מעשה בראשיתי בלבו שיש פוסקים הסוברים שמברכים עליו (עי' חו"ע שם עמי תסט). וכתב המשנה ברורה (בבה"ל שם), שאם בריך על הים הגדול בטעות יעושה מעשה בראשיתי בדיעבד יצא (וכ"פ בחו"ע עמי תע), דדמי לברכת שהכל ורק לכתחילה קבעו ברכת שעשה את הים הגדול). ואם נסע בדרכים וברך 'הים הגדול' ואחר כך ראה את ים כנרת חוזר ומברך על הכנרת (חו"ע שם).

כל כמה זמן מברכים ברכות אלו

לדעת השולחן ערוך (סי' רכז) כל ברכות הראייה, אם חזר וראה את אותו דבר תוך 30 יום לא חוזר ומברך (וכתב המשנה ברורה, שצריך שיעברו שלושים יום שלמים, זאת אומרת שמתחיל למנות מיום המחרת ליום שראה, ולאחר שיעברו 30 יום רק למחרת ויכל לברך שנית. ודהיינו אם ראה ביום א' לא יוכל לברך שוב עד לאחר ארבעה שבועות ביום ד'. וכ"פ בהלכ"ב (סי' רכז סעי'כח).

שצריך לברך מיד והדין אם לא עשה כן

וצריך לברך לברך הברכה מיד שרואה את אותו דבר שצריך לברך עליו. ואם לא בירך רשאי לברך כל זמן שעודנו שם, ואפילו אם בינתיים עצם עיניו או היסב פניו ושוב חזר, אף על פי כן מברך. ואם הלך משם אפילו חזר וראה, אינו מברך כל שלושים יום מראיתו (הלכ"ב שם ע"פ הפוסקים).

מי שדר בערים הסמוכות הים

ודע, כל הנ"ל הוא דווקא כשאדם מתפעל מראיתם מחמת אי רגילותו לראותם. ולכן מי שגר סמוך להם אשר באפשרותו לזון עיניו מהם בכל עת שירצה, אע"פ שעברו שלושים יום ולא ראה אותם מחמת חוסר עינו, כי רגיל להם, אין מברך עליהם, וכגון בעיר שיש בה ים וכבר אינו מתפעל לא יברך על ראייתו אף שקורה לעיתים שעוברים שלושים יום מראיתו האחרונה [פסק"ת אות א', גרש"ז אורבך ה"ד בסי' הליכות שלמה פכ"ג אות כ"ח]. וכעין זה בסי' תקס"א אות ד' לענין קריעה על ראיית מקום המקדש (וכן הוא בחו"ע ד' תעניות עמי' תלח לענין הדר בירושלים האם חייב לקרוע, ע"ש שמעיקר הדין אינו צריך. וכ"פ בהליכות מועד הלכות למטייל).

מי שרואה את הים הגדול ואת ים הכנרת, מה מברך? כל כמה זמן? אם טעה בברכה באילו אופנים יצא בדיעבד? מה דינו של מי שראה ולא בריך? איזו ברכה מברכים על ים המלח?

בשבוע שעבר ראינו: "בְּכֵל דְרִיבְךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֵׁר אֶרְצְהֶיךָ" (משלי ג' ו). וכשאדם מחשבן את הקב"ה בכל צעד, שיוצא לנוח לאגור כוחות הדבר מביא הרבה סיעתא דשמיא. ואחד הדברים המצויים ביותר שצריך לחשבן הוא המקומות אליהם הולכים שאכן הם לרוח התורה ודרכי הצניעות, ובזה היצר מתעתע בטענה: 'יש שם מלא חרדים', וכל אחד צריך לשקול בפלס את הנוקים לנשמתו ונשמת ילדיו. ואף למקומות שמותר ללכת יש להתחזק ביתר שאת בשמירת עיניו, וישים למול עיניו את דברי בעל היסומר אמונים: "אֲחִי חֲבִיבִי אִם תֵּלֵךְ בְּשׂוֹק וְיִצְרָךְ בּוֹעַר בְּקֶרְבְּךָ לְהִסְתַּפֵּל בְּנָשִׁים אוּ לְהִגָּבִיהַ עֵינֶיךָ אִזּוּ בְּזֵה הַשְּׁעָה וְהִרְגַע אֶתְּךָ נְכַלל בְּכִלְאֵי דְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם... וְאִם כֵּן אֶתְּךָ עוֹמֵד בְּנִסְיוֹן עֵינֶיךָ יִדְוֶסְךָ הַצַּדִּיק בְּפֶרֶט בְּחֹר בְּשָׁנִים וְהוּא מִתְגַּבֵּר עַל הַיָּצָר וְעוֹמֵד בְּנִסְיוֹן. בְּזֵה הִרְגַע נְשַׁמְתְּךָ זֹכֶה וּמְקַבְּלֵת פְּנֵי הַשְּׂכִינָה וְנַעֲשֶׂה שְׂמָחָה וְחֻדוּהָ בְּכֵל הַעוֹלָמוֹת כְּפִי הַנְּסִיוֹן. וְשְׂכִינַת כְּבוֹדוֹ יִתְבַרַךְ שְׁמוֹ מִתְעַטְרֵת בְּךָ וּמְנַשְׁקֵת עֵינֶיךָ הַטְּהוּרִים".

ברכת ים התיכון \ ים כנרת \ ים המלח:

כתב השולחן ערוך (סי' רכח), הרואה את הים התיכון, מברך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם עושה את הים הגדול". ויש אומרים שאומר בלשון עבר, 'שעשה את הים הגדול', וכן היא הכרעת המשנה ברורה (סק"א), והחזון עובדיה (ברכות עמי' תס"ז).

והרואה את ימת הכנרת מברך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם עושה מעשה בראשיתי. הרואה את ים המלח, אינו מברך כלל, שיש אומרים שאינו נברא בימי בראשית אלא לאחר מכן. וטוב שיהרהר ברכת 'עושה